

Info

Parlamentti: CIA joissakin tapauksissa "suoraan vastuussa" laittomista toimista Euroopassa

Euroopan parlamentin hyväksymän väliaikaisen mietinnön mukaan CIA oli joissakin tapauksissa suoraan vastuussa "terrorismista epäiltyjen henkilöiden laittomista pidätyksistä, siirroista, sieppauksista ja vangittuna pitämisestä" Euroopassa. Mietinnössä myös kritisoidaan joidenkin EU:n jäsenvaltioiden osallisuutta. Parlamentti kehotti vastuussa olevaa väliaikaista valiokuntaa jatkamaan työtään toiset kuusi kuukautta. Mietintö hyväksyttiin äänin 389 puolesta, 137 vastaan ja 55 tyhjää.

Väliaikainen valiokunta perustettiin tutkimaan Euroopan maiden alueen epäiltyä käyttöä CIA:n vankikuljetuksiin ja laittomaan vankien säilyttämiseen.

Mietinnössä todetaan, että CIA on käyttänyt peiteyrityksiä terrorismista epäiltyjen laittomiin siirtoihin maihin, joissa yleisesti käytetään kidutusta kuulustelutilanteessa. Parlamentti kehottaa kieltämään poikkeukselliset luovutukset viipymättä kansainvälisessä lainsäädännössä.

Parlamentti lisää, että valtiot voidaan laittaa edesvastuuseen Euroopan ihmisoikeussopimuksen rikkomisesta. Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan valtioilla on positiivisia velvoitteita estää alueellaan tapahtuvat ihmisoikeusloukkaukset.

Väliaikaisen valiokunnan tuleva työskentely

Parlamentin mukaan väliaikaisen valiokunnan työskentelyn on jatkuttava kahdentoista kuukauden mittaisen toimikautensa loppuun. Valiokunnan lopullista mietintöä käsitellään näin ollen tammi/helmikuussa 2007.

Parlamentin jäsenet ehdottavat, että Naton pääsihteeri kutsutaan väliaikaisen valiokunnan kuulemistilaisuuteen selvittämään, ovatko SFOR- ja KFOR-joukot mahdollisesti osallistuneet terrorismista epäiltyjen laittomiin pidätyksiin, luovutuksiin ja vangitsemisiin. Parlamentti kehottaa jäsenvaltioita ottamaan tiukemman kannan Guantánamo Bayn pidätyskeskuksen sulkemiseen ja omaksumaan aktiivisen roolin etsittäessä ratkaisua siellä pidätettyinä oleville.

Euroopan valtioiden mahdollinen osallisuus

Parlamentti pitää "epätodennäköisenä, että tiettyjen Euroopan unionin jäsenvaltioiden hallitukset eivät tietäisi maansa alueella tapahtuneesta poikkeuksellisiin kuljetuksiin liittyvästä toiminnasta". Parlamentti antaa esimerkkeinä tällaisista tapauksista CIA-agenttien järjestämää Egyptin kansalaisen Abu Omarin sieppausta Milanossa vuonna

2003, kuuden algerialaisperäisen Bosnian kansalaisen tai siellä oleskelevan henkilön sieppausta ja kuljettamista Guantánamo Bayhin sekä Ruotsin viranomaisten tekemää kahta Egyptin kansalaista, Mohammed Al Zarya ja Ahmed Agizaa koskevaa karkotuspäätöstä, jolloin Ruotsin viranomaiset antoivat CIA:n siirtää nämä henkilöt Egyptiin. Parlamentti *"pitää valitettavana entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian viranomaisten haluttomuutta vahvistaa, että [Saksan kansalainen Khalid]El-Masri oli Skopjessa ja että häntä todennäköisesti pidettiin siellä ennen kuin CIA:n agentit luovuttivat hänet Afganistaniin"*.

Parlamentti toteaa myös, että EU:n terrorismin torjunnan koordinaattori De Vries ja YUTP:n korkea edustaja Solana totesivat, *"etteivät he ole tietoisia kansallisen, eurooppalaisen tai kansainvälisen oikeuden loukkauksista CIA:n kanssa yhteistyössä olevien jäsenvaltioiden taholta, ja lisäsivät, että Euroopan unionin oikeuden nojalla he eivät kuitenkaan ole toimivaltaisia pyytämään kyseisiä tietoja jäsenvaltioilta"*.

EU-tason toiminta tarpeellista

Parlamentin mukaan tiedustelupalvelujen toimintaa säätelevät säännökset ovat monessa jäsenvaltiossa *"riittämättömiä"*, minkä vuoksi on otettava käyttöön entistä tiukemmat valvontatoimet. Yhteistyötä koskevat säännöt olisi hyväksyttävä yhteisön tasolla. Yhteistyötä jäsenvaltioiden ja niiden liittolaismaiden tiedustelupalvelujen välillä ei pitäisi sekoittaa Euroopan unionin alueen ja ilmatilan loukkaamattomuuden hylkäämiseen.

Parlamentti uskoo, että monilla CIA:n lentokoneilla tehdyillä lennoilla, joilla käytettiin jäsenvaltioiden ja jäseneksi liittyvien valtioiden sekä ehdokasvaltioiden ilmatilaa ja lentokenttiä, rikottiin toistuvasti Chicagon yleis-sopimusta. Se pitää valitettavana, että yksikään Euroopan valtio ei ole ottanut käyttöön menettelyjä, joilla varmistettaisiin, toimivatko siviililentokoneet kansainvälisten ihmisoikeusnormien mukaisesti. Parlamentti pitää nykyistä eurooppalaista lainsäädäntöä ilmatilan ja lentokenttien käytöstä *"täysin riittämättömänä"* ja korostaa tarvetta luoda uusia kansallisia, eurooppalaisia ja kansainvälisiä normeja.

Tähän mennessä ei todisteita salaisista vankiloista

Parlamentti hyväksyi tarkistuksen, jonka mukaan *"väliaikaisen valiokunnan työskentelyssä ei ole tähän mennessä tullut ilmi mitään todisteita salaisten vankiloiden olemassaolosta EU:ssa"*. Parlamentti katsoo kuitenkin, että väliaikaisen valiokunnan toiminnassa keskitytään aiheeseen lähemmin seuraavina kuukausina.

Yhteystiedot :

Pia SIITONEN

Suomenkielinen lehdistöpalvelu

Sähköposti: Tiedotus@europarl.europa.eu

BXL: (32-2) 28 41498

STR: (33-3) 881 73612

Maria ANDRES MARIN

Lehdistöpalvelut

Sähköposti: libe-press@europarl.europa.eu

BXL: (32-2) 28 32119

STR: (33-3) 881 76673